Ե· 6713 1892 ՄԱՅԻՍ 16 ՇՈՒՄԱՆ ԻՐԹՔՍԻ 33 ԻՒՆՃԻԻ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖ· 1892 ՄԱՅԻՍ 28 ՇՈՒՄԱՆ ԻՐԹՔՍԻ Ե· 6713

ԳԻՆԸ 10 PARA

Մասիսի Masis

ԳԻՆԸ 10 PARA

ԵՐԵՍՈՒՆ ԼԱՌՔԷԹԱՆ

Բաշրսպար Ղէյն սէնէլիք Մէճիտ 7

Սթանպոլ Ղէյն » » 6

Բոսքա Լուճրէթի պիզէ աեիտ տիր

Խսթանպոլտա, Փիւրքեիւ խանընտա, այթ գաթտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու մաղազալար.

مطبعه وادارەخانەسی

استانبولده کورکجی خاننده آلتقاتده واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازەلر.

منظومهٔ افکار

صاحب امتیاز و مدیر مسؤولی

قره‌بت یانوسیان

١٣٠٨ ՄԱՅԻՍ ١٦ ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԶ ԿԱՐԳՊԵՏ Ց· ՓԱՆԻՇԵԱՆ ١٣٠٩ ԶԻԼԳԱՏԷ ٣

ԻԽԹԱՐ

Ներիմա նամ ըսմանըմըզ, տիւնքի նիւսխէմիզտէ տախի տէրճ օլունմուշ տուր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Կաթուղիկոս ինթիխապընտա հազըր պուլունան, Թիւրքիա լուհանի վէ ճիմանի մէպուսլարտան պազըլարը, պուսապահ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իթմիշլէր տիր։

Մէղքիւր մէպուսլարըն տիկէր պիր գրսմր տախ, էվվէլքի կիւն էջմիածինտէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Ուսուն. Խորհուրդ ապալարընըն էքսէրիսինին հազըր պուլունմատըգլարընտան, մէճլիսի մէղքիւր տիւն ադալ իճթիմա իտէմէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Տիւն, Համիտիէ ճամիսինտէ իճրա պուլրուլան սէլամլըգ ալահընը կէօրմէք իւզրէ, Իթալեանընն տէրսաատէթ սէֆիրի սապըգը Մ· Ռէման վէ Եունան վէ Սբանեա վէ Ռումանիա սէֆիրլէրի իլէ Շուէտ Նորվէկիա վէ Եունան սէֆիրլէրին մատամալարը վէ ռէֆիգլէրի վէ Ռումանիա վէ Շուէտ սէֆարէթ պաշ թէրճէմանլարը Մապէյնի Հիւմայունի իթթիսալինտէքի քէօշկտէ հազըր պուլունտուգլարը կիպի, տաեիրէյի ֆախիրէտէ տախի, էճնէպի միւթէպէրանը վէ սէյեահլար հազըր պուլունարագ, պիւվասրթա իլթիֆաթը Սէնիեէեէ նաեիլ օլմուշլար տըր։

* * *

Սէլամլըգ ալահընտան սոնրա, պուքէրրէ Բարիզ սէֆարէթինէ թահին գըլընմըշ օլան Տէրսաատէթ Իթալեա սէֆիրի Մ· Ռէման, սուրէթի խուսուսի եէտէ օլարագ, հուզուրու Բատիշահի եէ գապուլ պուլրուլարագ, Տէրսաատէթէտէքի մէէմուրիեէթի սէֆարէթինին խիթամ պուլտուղունա տաեիր օլան, Նամէեի գրալիեի թագտիմ իլէ, խաքիբայի Շահանէյէ ըէսմի վէտտեը իյֆա իթմիշ, վէ պու սըրատա քէնտիսի իլթիֆաթը Սէնիեէեէ նայիլ օլարագ, պիրինճի ըիւթպէտէն Օսմանի նիշանը իհսանը իլէ տախի թալթիֆ պուլրուլմուշ տուր։

Մ· Ռէման, էօնիմիւզտէքի հաֆթա Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք, վէ Տէրսաատէթ Իթալեա սէֆիրի ճէտիտի Մ· Գոլլոպիանո, եագընտա չէհրիմիզէ կէլէճէք տիր։

Կիրիտ վալի վէքիլի Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլէրինին ախիրէն նամիզատ օլտուգլարը, թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն իշիտիլէրէք, պիր թէլէղրաֆնամէեի Հիւմաեունը քէշիտէսի իլէ, խաթըրլարը սորուլմուշ տուր։

Տիւնքի կիւն, Ռուսիա իմբէրաթորու իւշիւնճիւ Ալէքսանտր հազրէթլէրինին մագամը հիւքմտարիեէ գուուտարընա միւսաբաք եէվմի մախսուս օլմագ միւնասէպէթի իլէ, թարաֆը էշրէֆի հազրէթի Բատիշահիտէն թէպրիքի հավի քէշիտէ պույրուլան պիր գրթա թէղրաֆնամէյի Հիւմաեունա ճէվապէն, իմբէրաթորու միւշարիւէյհ հազրէթլէրի ճանիպինտէն թէլէղրաֆլա պէեանը թէշէքքիւր օլունտուղու կիպի, Մապէյնի Հիւմաեունտան վէ Պապը Ալիտէն Ռուսիա սէֆարէթխանէսինէ մէէմուրու մախսուսլար կէօնտէրիլէրէք, ըէսմի թէպրիք իյֆա իտիլմիշ տիր։

Տիւն սապահ Ռուսիա սէֆարէթխանէսի քիլիսէսինտէ պիր աեինի մախսուս իճրա օլունարագ, ըէսմի թէպրիքեաթ վուգու պուլմուշ տուր։

Ինշաաթը գուվվէյի գարիպէեէ կէլմիշ օլան, «Համիտիէ» ֆըրգաթիյնի Հիւմտեունուն, զըրհճա օլան նօգսանլարը խիթամբէղիր օլարագ, էլան կիւվէրթէ վէ գամարալարը թէզեինաթը իլէ էշթիղալ իտիլմէքտէ օլուպ, պիր գաչ կիւնէ գատար Ֆէնէր աչըգլարընտաքի շամանտուրալարտան պիրինէ չըգարըլարագ թէլվինաթը իճրա գըլընաճագ տըր։

Գազա մալ միւտիրլէրի թարաֆընտան, միւսթաճէլ խուսուսաթը մալիեէեէ վէ վիլաեաթ բօյիս սէր գօմիսէրլէրինին, մէվատտը միւհիմմէեէ տաեիր, ուսուլու տաեիրէսինտէ եազաճագլարը թէլէկրաֆնամէլէրին գապուլ վէ քէշիտէսի խուսուսու, Մալիեէ վէ Զապթիեէ նէզարէթլէրի թարաֆընտան, Բոսթա վէ թէլէկրաֆ նէզարէթինէ վուգու պուլան իշար իւզէրինէ, նէզարէթի միւշարիւէյհատան իյճապ իտէնլէրէ, պու քէրրէ թաամիմէն իշար օլունտուղու իշիտիլմիշ տիր։

Քիւրէք մէրքէզի օլան Ալքեա սանճաղը հապսխանէսի, մահքիւմէր իլէ տօլու պուլունտուղունտան, մահէլլի մէղքիւրէ մահպուս կէօնտէրիլմէմէսի խուսուսու, Տախիլիեէ նէզարէթինտէն լազըմ կէլէնլէրէ պիլտիրիլմիշ տիր։

Պիր գաչ սէնէ էվվէլ Ֆրանսատա, Բէրբինեան էհալիսինտէն, Մ· Շարլ Թալէյրան մարիֆէթի իլէ թէշքիլ օլունան անօնիմ շիրքէթինին, պաղ իթթիխազ իտիլմէք իւզրէ, Թէքիրտաղ տախիլինտէ քեային Ումուրճա վէ էրէյլիտէ, 1 միլեօն 300 000 ֆրանգ մուգապիլինտէ իշթիրա իթմիշ օլտուղու 3.800 հէքթօրլուգ արաղիտէն, մաթլուպ տէրէճէտէ իսթիֆատէ հասըլ օլմամասընա մէպնի, մէզքիւր շիրքէթին ֆէսխ իտիլմէք իւզրէ պուլունտուղու իշիտիլմիշ տիր։

Հապէշիսթան գըթասընտա Հարար նամ մահալլէտէ գօլէրա իլլէթի զուհուր իտէրէք, սահիլտէ պուլունան Զիլհ նամ մահալէ տախի սիրաեէթի իյլէմէսի իւզէրինէ, մէզքիւր իլլէթին Հիճազ վէ Եէմէն գըթալարընտա մէնի սիրաեէթի զըմընտա, լազըմ կէլէն թէտաբիրի սըհհիեէ վէ մուգթազիեէնին իթթիխազ վէ իճրասընը միւզաքէրէ իյլէմէք իւզրէ, մէճլիսի սըհհիեէ պու կիւն իճթիմա իտէճէք տիր։

Պազը հավատիսաթը տախիլիեէ իշիւն սոն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա։

ԽՈՒՐՏԷՎԱԹ ՍԱՂԱՋԱՍԸ

Պէյօղլուտա գապրիսթան սօգաղընտա, Համբիկեան Նազարէթ էֆէնտինին քիւշատ իյլէտիկի 55 նիւմէրօլու խուրտէվաթ մաղազասընտա, Լէպնիյէեէ մախսուս էնվայի ալաթ ու էտէվաթ, վէ հազըր պօեա վէ սաեիրէ պուլունմագտէ օլուպ, թէշրիֆէ բաղպէթ պուլեուրան զէվաթըն պատիի մէՄունիեէթի օլաճագ ֆիեաթլէ, ֆիրուխթ իտիլմէքտէ տիր։

)(139)(

ՀԱՑՈՒՏԼԱՐ

ՍԷՐԿԷՐՏԷՍԻ

ՄԷ-ԵԼԼԷՅՔ ԲՕՆՍՕՆ ՏԻՒ ԹԷՐԱՑ

ՄԻՐԱՑՈ ՄԱՎՈՒՆԱՑԸ

—Էյ սէն քէնտիսինի օնտան պէրու կէ՞օրմէտին մի-տէտի Նիգօլա Պիւթէն պաքինանէ պիր ուսլրէթտէ։

—Խայըր։

—Օ հալտէ հէնուզ բարաընը ալմամըշ տըր։

—Քէնտիսինի էօլտիւրտինի՞զ մի։

—Օնճէ նէ՞ վար քի։

—Օ՛հ, հիչ պիր չէյ, եալընըզ···

—Եալընըզ նէ՞։

—Սիզինլէ եիւզ պին ֆրանգ մէսէլէսի հագգընտա ուզլաշմագ իսթէրիմ։

—Հէնուզ պու բարաեը ալմատըմ։

—Պիլիրիմ։

—Լաքին սէն հէր չէեի պիլի՞եօրմուսուն։

—Սիզին պիլմէտիկինիզ չէյլէրիտէ պիլիրիմ։ Օ կիճէսի պիզ գուրնազլըգ սաթտըգ իսէ տէ, Մ· Ֆէրօ իլէ էէկէնի միւսթանթիգ պիզտէն զիեատէ գուրնազլըգ իթտիլէր։

—Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն։

—Նէ տիմէք իսթէեէճէկիմ, պիզիմ եանի սիզինլէ պէնիմ քիմ օլտուղումուզու անլէր բէք էեի պիլիրլէր։

—Պու միւմքինսիզ տիր։

—Պէն օլ պապտէ էվինիմ, վէ սիզէ հէնուզ պու եիւզ պին ֆրանգ վիրիլմէմիշ տիր։

—Զիւնքի Մ· Ֆէրօնուն բարասը Լա Բուլարտիէրտէ տէկիլ տիր։

—Սիզի ալտաթըեօր։

—Նէ՞ պուեուրտունուզ։

—Մ· Ֆէրօնուն չէքմէճէսինտէ եիւզ պին ֆրանգտան զիեատէ բարա վար տըր, զիրա պանա բարա վիրտիկի վագըթ պէն պու մէպլաղը կէօրտիւմ, պիր թագըմ պանգնօթլարը վար տըր։

—Նէ՞ տիեօրսուն։

—Պունտան մաատա էկէր Մ· Ֆէրօ հագգըմըզտա չի պէհ իթմէմիշ օլսա իտի, պէնի ճէլպ իտէրէք, սիզինլէ միւվաճէհէ իթմէք զահմէթինի տէրէօհտէ իտէճէ՞ք մի իտի։

Նիգօլա Պիւթէն օմուզլարընը սիլքտի, վէ տէտի։

—Մ· Ֆէրօ պէնի նամուսլու վէ միւսթագիմ պիր զաթ տէեի պիլիր, ամմա սէնի պիլմէմ···

—Է՛հ, պէնիմ նէ օլտուղումա բէք ալէա պիլիր։

—Նէ՞ տիեօրսուն։

—Էվվէթ պէնիմ հայտուտ օլտուղումա, վէ «Բէնիթան-Նուար»լար ազասընտան պուլունտուղումա պիլիր։

—Էյ նասը՞լ պիլիր։

—Զիրա պէն քէնտիսինէ սէօյլէտիմ։

—Սէֆի՛լ, օ հալտէ պիզիմ մահվըմըզա՞ մը եիւրիւեօրսուն-պաղըրտը Նիգօլա Պիւթէն։

—Հիչ պիր վագըթ մահվըմըզա չալըշմաեօրում, պունա իսպաթ իսէ սիզէ իքի չէյ իչիւն բանդէ-վո՞ վիրիշիմ տիր։

—Սէօյլէ պագալըմ։

—Էվվէլա Մ· Ֆէրօնուն հէր չէյտէն շիպհէլէնմէքտէ օլտուղունու, վէ թահթը թէվգըֆէ ալընմանըզ միւհիմմիլ պուլունտուղունու սիզէ իխպար իթմէք իսթէր իտիմ։

Նիգօլա Պիւթէն պու սէօզէ սալա էհէմմիեէթի վիրմէմէք կիպի կէօրիւնիւպ նազարը թէրէտտիւտ վէ տէհշէթլէ պագմագտա իտի։

—Տէրէճէյի սանիեէտտէ իսէ սիզէ հէր չէեի թէսմիեէ իթմէք թէքլիֆինտէ պուլունմագ իսթէր իտիմ։

—Պու նա՞սըլ օլուր։

—Եանի եիւզ պին ֆրանգընըզը ալըպ պէյնիմիզտէ բայրաշմագ թէքլիֆինտէ պուլունաճագ իտիմ։

—Էյ պու նա՞սըլ օլուր։

Իխթիեար ըզպանտուտ կիւլիւմսէեէրէք տէտի։

—Սիզին էվլի օլտուղունուզ մալիմ օլուպ, թապիի նամուսլու ատէմ օլմագ իսթէրսինիզ, տէկի՞լ մի-տէտի իխթիեար։

—Լաթիֆէ իսթէմէզ, ֆիքրինի իյզահ իյլէ։

—Պէն պու կիւն լա Բուլարտիէրտէ վագթըմը զայ իթմէտիմ։

—Էյ նէ՞ եաբտըն։

—Եարըն վէ պէլքի տէ պու կիճէ պիլէ օրաեա չիֆթլիկիմէ կիրէրճէսինէ տուխուլ իտէպիլիրիմ։

—Էյ սօնրա՞-տէտի Նիգօլա Պիւ-

ԽՈՐԻՀԻՆԷ

ԱՖՐԻԳԱՅԻ ՏԱՀՕՄԷ ՄԷՍԻԼԷՍԻ

Գօթօնօտան ալընան խապէրլէր, Տահօմէլիէրին թէճավուզաթը ախիրէսինտէն տօլանը, հարէքեաթը լազըմէյի միւթէգապիլէ իճրասը իչին, թէտարիքեաթ տէվամ իտիլմէքտէ օլտուղունու միւսլէյեին տիր։

Միրալայ տը Տէս, Օէնէկալա կէլէրէք, էվվէլա օրասընը օրտուկեահ իթթիխազ իտէճէք տիր։ Միւսամիլէյհ օրատա պիր եէնի միւֆրէզէլի ասքէրիեէ թէշքի; իյլեէճէկի կիպի, երզագ վէ միւհիմմաթը միւգ թազիեէյի հարպիեէի թէտարիք իթտիքտէն սօնրա, մաեէթինտէ պուլունան զասլրթան իլէ պիրլիքտէ, իճրասը միւթէսավվէր օլան հարէքեաթը ասքէրիեէ հագգընտա, իճապ իտէն բլանլարը թանզիմ իտէճէք տիր։

Միրալայը պաշլըճա բրօկրամը, Տահօմէյին մագարրը իտարէսի օլան Ապամէյէ տօղրու հարէքէթ իթմէքտէն իպարէթ տիր։ Միւսամիլէյհ, հարէքէթի մէզքիւրէնին ալթը հաֆթատան զիեատե տէվամ իթմէեէճէկի իւմիտինտէ տիր։ Մամաֆիհ պու հարէքեաթը ասքէրիեէ, կէլէճէք սօն պահարատան էվվէլ իճրա օլունմաեաճագ տըր։ Պու միւտտէթ զարֆընտա, Սէնէկալատա եէնի ասքէրի ֆըրդալար իհտաս օլունաճագ, վէ պու ասքէրէ Կրաս թիւֆէնքլէրի թէվզի իտիլէճէք տիր։

Էվրօբալը ասքէրլէր իսէ, միւքէրրէր սթէչլի թիւֆէնքլէրինի մուհաֆազա իյլեեէճէքլէր տիր։ Պու ասքէրլէրին Դօթօնօեա միւվասէլէթլէրինտէ, հէր տիւրլիւ լէվազիմի հարպիեէի հազը պուլաճագլար տըր։

Ռէվոլվէր թօքլարըյա թէճհիզ օլունմուշ օլան քիւչիւք թօք չէքէր սէֆաեինէն տախի, հարէքէթի ասքէրիեէեէ պիր գուվվէյի իմտատիեէ մադամընտա օլարագ, բէք չօղ ֆաեիտէսի կէօրիւլէճէկի մէէմուլ տուր։

Սէֆաեինի մէզքիւրէ, քչչաֆլըդ խըտմէթինտէ տախի գուլլանըլարագ, տաեիմա էօնտէն կիտէճէք, վէ չալըլըգ մահէլլէրէ թէսատիւֆ իթտիքտէ, չալըլարա տօղրու միթրաեէօզ իլէ ատթէշ իտէճէք տիր քի, օ չալըլարտա սագլը պուլունմալարը իհթիմալտէն օլան եէրլիլէրին, պու սաեէտտէ մէյտանա չըգմազա մէճպուր իտիլէճէքլէրի թապլի տիր։ Պիֆարզ, Ֆրանսըզ միւֆրէզէլէրի բիւճաթէ մէճպուր օլսալար տախի, մէզքիւր սէֆինէլէրին գուվվէթինէ իսթինատ իտէպիլէճէքլէր տիր։

Պու թօք չէքէրլէր խաֆիֆ պիր զըրհ իլէ գաբլը օլտուգլարընտան, Տահօմէլիլէր թարաֆընտան աթշլաճագ գուրշունլարըն թէէսիրաթընտան մասուն պուլունաճագլար տըր։

Պունտան պաշգա, Դօթօնօ մէզքինին պիր գաթ տահա միհքէմլէշմէսի իչիւն, եէնիտէն պիր թազբմ թօքլար ճէլպ օլունմուշ տուր։

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆՏԱ ԱԳՏԸ ԻՍԹԻԳՐԱԶ

Եունան հիւքիւմէթի, տուեունու մէվճուտէսինին յունիս գուբօնլարընը թէէտիեէ իթմէք իւզրէ, իգթիզա իտէն ալթուն ագչէեի թէտարիք իթմէք էմէլիյլէ, պու քէրրէ 9 միլեօն տրախմիտէն իպարէթ պիր իսթիգրազ ագտ իյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր իսթիգրազա Աթինատա պուլունան ուժում պանգալար իլէ, Լօնտրատաքի Բաֆֆայել պանգասը տախի ինչթրաք իթմիշ օլուպ, իսթիգրազն ֆալիզի սէնէվիսի, 100տէ 4տէն իպարէթ օլաճագ, վէ թահվիլաթը 66 տրախմիտէն իպարէթ պիր ֆիեաթլա մէվզբի թէտավիւլէ չըգարըլըպ, մէճմու իսթիգրազ 25 սէնէ զարֆընտա թէտրիճէն թէսվիեէ իտիլէճէք տիր։

Տուեունու Եունանիեէնին յունիս գուբօնլարընը թէէտիեէ իչիւն, 11 միլեօն տրախմի թէտարիքի լազըմ օլուպ, իսթիգրազը վագը պունուն 9 միլեօնունու թէէմին իյլետիկինտէն, միւթէպագը 2 միլեօնու, Պանգ Նասիօնալ թարաֆընտան իթա իտիլէճէք տիր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՄԻԻՏԻՐԻՆԻՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

Օսմանլը Պանգասընըն ըէսմի քիւչատը միւնասէպէթի իլէ, միւտիրի ուժուվիսի սրը Էտկար Վինսընթ թարաֆընտան, իյբատ օլունան նութգուն խիւլասասը տըր։

Էֆէնտիլէրիմ,

Պու կիւնքի իճթիմաքմըզտա հազըր պուլունմազ իւզրէ, թէնէզզիւլէն տաեիրէմիզի թէչրիֆ իթմէնիզտէն տօլայը սիզէ արզը թէչէքքիւր իթմէկի քէնտիմէ պիր վազիֆէ ատտ իթտիմ։ Պու կիւնքի կիւն ըէսմի քիւչատընը իճրա իթմէքտէ օլտուղումուզ տաեիրէնին, միւէսսէսատը ուժումիեէ միեանընտա պիր մէվզբի միւմթազ, վէ բայթախթը Սալթանաթը Սէնիեէնին էն ճէսիմ էպնիեէսի միեանընտա միսլի պուլունմազ պիր պինա եէրինի թուութաճաղընը իւմիտ իտէրիմ։ Էպնիեէ միյարը Մ. Վալօրինին պիհագգը իյֆայի վազիֆէ իյլէմէսինտէն նաչի քէնտիսինէ պէեանը թէչէքքիւր իթմէքլիկիմիզ, պիր մահզուզիեէթի մախսուսսէ տիր։

Պիր տէվլէթի մուազզամ նամընա իճրայի մուամէլէ իթմէքտէ պուլունան պիր պանգանընն, մէնսուպ օլտուղու տէվլէթին նամ ու շանընա միւթէնասիպ պիր տաեիրէսի պուլունմասը էլզէմ օլտուղունու, չօգտան պէրու հիսս իյլէմիշ իտիք։

Պունտան պաշգա խալգ իլէ օլան մուամէլաթըմիզ իչիւն տաեիրէյի սապըգամըզ քեաֆի օլմատըզը կիպի, մուամէլաթը մէզքիւրէ կիւնտէն կիւնէ արթըզընտան, իհթիեաճաթը ամմէեէ մուվաֆիզ պիր տաեիրէ պուլունմասը իյճապ իտէեօր իտի։ Պիր թազբմ հիսապաթ վէ ճէտվէլլէր արզ իլէ սապրընընզը թիւքէթմէք արզուսունտա տէկիլիմ, չու գատար տիեէպիլիրիմ քի, 1889 սէնէսինտէ մուամէլաթը եէվմիեէմիզ 89 պին լիրաեա պալիզ օլուրքէն, մուամէլաթը մէզքիւրէ 1891 սէնէսինտէ 169 պին լիրաեա պալիզ օլմուշ տուր։ Պու հալ մուամէլաթըմըզըն էհէմմիեէթինի լիսանը հալ իլէ կէօսթէրտիկի ճիհէթլէ, ֆազլա սէօզ սէօյլէմէքտէն սարֆը նազար իտէրիմ։

Համտ օլսուն մէմլէքէթիմիզտէ միւզաեէգայի մալիեէ օլմագ չէօյլէ տուրսուն, էվրօբանընն զըպթէ իտէճէկի տէրճեէտե ահվալը մալիեէմիզ քէսպի իսլահ իթմիշ տիր։ Մէմալիքի Օսմանիեէտէ, էլեէվմ 2,000 քիլօմէթրօ թուլինտէ տէմիր եօլլարը իշլէտիլմէքտէ վէ 1,500 քիլօմէթրօ ուզունլուզունտա խաթթլար տախի տերտէսթի ինշա պուլունմագտա տըր։ Պու թէրագգըեաթընն կիթկիտէ արթաճաղընտա շիպհէ եօգ տուր։

Հիսապա պիր աթֆը նազար իտէլիմ, 1882 սէնէսինտէ հիւքիւմէթի Սէնիեէնին տուեունու խարիճիեէ վէ տախիլիեէյի մունթազամէ վէ զայրի մունթազամէսի, 13½ միլեօն լիրաեա պալիզ օլտուղու հալտէ, տուեունու մէզքիւրէ 1892 սէնէսինտէ 122 միլեօն լիրաեա թէնզիլ իտիլմիշ տիր քի, 10 սէնէ զարֆընտա 12 միլեօն լիրատան իպարէթ պիր տէյն վէ եախօտ սէնէվի 1,200,000 լիրա թէսվիեէ օլունմուշ տիմէք տիր։ Էվրօբատա հա՞նկի հիւքիւմէթ պէօյլէ պիր չէեէ մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

Էֆէնտիլէրիմ, Պանգը Օսմանի իտարէսիյլէ պէրապէր եէքավազ օլարագ «Բատիչահըմ չօգ եաշա» տուալի վաթիմալտէն տիր, տէկի՞լ մի, սէօյլէեինիզ։

— Իսթիհզա՞ մը իտիեօրսուն – տէտի Նիգօլա Պիւթէն տէհչէթլի պիր սուրէթտէ։

— Էլպէթթէ եա՛, պիչարէ արգատաչլարըմ տախի հաեաթտա օլսա իպիլէր, պէնիմ կիպի սէնինլէ էյլէնէճէքլէր իտի։

— Էաքին սէն պի՞լմէեօրմուսուն քի, Մ. Ֆէրօ...։

— Հէր չէյի պիլիրիմ, վէ հաթթա չիմտի սիզին պիլմէտիկինիզի տախի պիլիրիմ, օտա շու տուր քի, Մ. Ֆէրօ էսկի սէնաաթընը կէօեա քէյֆի օլարագ իճրաեէ պաշլամըշ օլմաղնա, էկէր քէնտիսինէ վագըթ վիրիր իսէք, հէր իքիմիզտէ թահթը թէվզըֆէ ալընաճաղըզ։

Նիգօլա Պիւթէն թէքքար ալընընը սիլտի։

— Շունու տախի հիսապ իտինիզ – տէտի իսթիեար – քի, էկէր իսթէր իսէնիզ, պէն եալընըզտա սիզին նէֆրէթթիտիկինիզ իչի տէրէօհտէ իտէպիլիրիմ։

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն։

— Սիզ եէկէնինի իւզէրինիզէ ալընըզ, պէնտէ ամուճասընը։

— Լաքին նիգաեէթ – տէտի Նիգօլա Պիւթէն – իշին պու գատար գօլայ օլմասընը զանն իտէ՞միսինիզ։

— Էվվէթ, պիր գունա տիմէք գատար գօլայ տըր։

— Իյզահ իյլէ պագալըմ։

— Լա Բուլարտիէրտէ եարըմ կիւն կէչիրիպ, բլանլարըմը հազըրլատըմ։

— Բէք ալէա։

— Մ. Ֆէրօ աշաղըքի գաթտա տաեիրէյի մախսուսսէսինտէ էաթմագտա տըր, մէզքիւր տաեիրէեէ վէքէ եէմէք օտասընտան կիրիլիր։

— Էյ եէկէնի։

— Եէկէնի իլէ գաթտա ուզուն պիր կէչիտին նիհաեէթինտէ եաթմագտա տըր։

— Խըտմէթքեարլարը՞։

— Էվտէ եալընըզ պիր խըտմէթճի զարը օլուպ, օտա սաղըր տըր վէ եօզարըտա թաման արասընտա եաթար, պագըսըտա չիֆթլիքտէ վէ եա միւշթէմիլաթընտա ուեուրլար։

— Ֆագաթ էվէ նաՀըլ կիրմէլի՞ տիր։

(Ցեղմ)

ԽՈՐԻՀԻՆԷ

ԱՖՐԻԳԱՅԻ ՏԱՀՕՄԷ ՄԷՍԻԼԷՍԻ

Գօթօնօտան ալընան խապէրլէր, Տահօմէլիէրին թէճավուզաթը ախիրէսինտէն տօլանը, հարէքեաթը լազըմէյի միւթէգապիլէ իճրասը իչին, թէտարիքեաթ տէվամ իտիլմէքտէ օլտուղունու միւսլէյեին տիր։

Միրալայ տը Տէս, Օէնէկալա կէլէրէք, էվվէլա օրասընը օրտուկեահ իթթիխազ իտէճէք տիր։ Միւսամիլէյհ օրատա պիր եէնի միւֆրէզէլի ասքէրիեէ թէշքի; իյլեէճէկի կիպի, երզագ վէ միւհիմմաթը միւգ թազիեէյի հարպիեէի թէտարիք իթտիքտէն սօնրա, մաեէթինտէ պուլունան զասլրթան իլէ պիրլիքտէ, իճրասը միւթէսավվէր օլան հարէքեաթը ասքէրիեէ հագգընտա, իճապ իտէն բլանլարը թանզիմ իտէճէք տիր։

Միրալայը պաշլըճա բրօկրամը, Տահօմէյին մագարրը իտարէսի օլան Ապամէյէ տօղրու հարէքէթ իթմէքտէն իպարէթ տիր։ Միւսամիլէյհ, հարէքէթի մէզքիւրէնին ալթը հաֆթատան զիեատե տէվամ իթմէեէճէկի իւմիտինտէ տիր։ Մամաֆիհ պու հարէքեաթը ասքէրիեէ, կէլէճէք սօն պահարատան էվվէլ իճրա օլունմաեաճագ տըր։ Պու միւտտէթ զարֆընտա, Սէնէկալատա եէնի ասքէրի ֆըրդալար իհտաս օլունաճագ, վէ պու ասքէրէ Կրաս թիւֆէնքլէրի թէվզի իտիլէճէք տիր։

Էվրօբալը ասքէրլէր իսէ, միւքէրրէր սթէչլի թիւֆէնքլէրինի մուհաֆազա իյլեեէճէքլէր տիր։ Պու ասքէրլէրին Դօթօնօեա միւվասէլէթլէրինտէ, հէր տիւրլիւ լէվազիմի հարպիեէի հազը պուլաճագլար տըր։

Ռէվոլվէր թօքլարըյա թէճհիզ օլունմուշ օլան քիւչիւք թօք չէքէր սէֆաեինէն տախի, հարէքէթի ասքէրիեէեէ պիր գուվվէյի իմտատիեէ մադամընտա օլարագ, բէք չօղ ֆաեիտէսի կէօրիւլէճէկի մէէմուլ տուր։

Սէֆաեինի մէզքիւրէ, քչչաֆլըդ խըտմէթինտէ տախի գուլլանըլարագ, տաեիմա էօնտէն կիտէճէք, վէ չալըլըգ մահէլլէրէ թէսատիւֆ իթտիքտէ, չալըլարա տօղրու միթրաեէօզ իլէ ատթէշ իտէճէք տիր քի, օ չալըլարտա սագլը պուլունմալարը իհթիմալտէն օլան եէրլիլէրին, պու սաեէտտէ մէյտանա չըգմազա մէճպուր իտիլէճէքլէրի թապլի տիր։ Պիֆարզ, Ֆրանսըզ միւֆրէզէլէրի բիւճաթէ մէճպուր օլսալար տախի, մէզքիւր սէֆինէլէրին գուվվէթինէ իսթինատ իտէպիլէճէքլէր տիր։

Պու թօք չէքէրլէր խաֆիֆ պիր զըրհ իլէ գաբլը օլտուգլարընտան, Տահօմէլիլէր թարաֆընտան աթշլաճագ գուրշունլարըն թէէսիրաթընտան մասուն պուլունաճագլար տըր։

Պունտան պաշգա, Դօթօնօ մէզքինին պիր գաթ տահա միհքէմլէշմէսի իչիւն, եէնիտէն պիր թազբմ թօքլար ճէլպ օլունմուշ տուր։

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆՏԱ ԱԳՏԸ ԻՍԹԻԳՐԱԶ

Եունան հիւքիւմէթի, տուեունու մէվճուտէսինին յունիս գուբօնլարընը թէէտիեէ իթմէք իւզրէ, իգթիզա իտէն ալթուն ագչէեի թէտարիք իթմէք էմէլիյլէ, պու քէրրէ 9 միլեօն տրախմիտէն իպարէթ պիր իսթիգրազ ագտ իյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր իսթիգրազա Աթինատա պուլունան ուժում պանգալար իլէ, Լօնտրատաքի Բաֆֆայել պանգասը տախի ինչթրաք իթմիշ օլուպ, իսթիգրազն ֆալիզի սէնէվիսի, 100տէ 4տէն իպարէթ օլաճագ, վէ թահվիլաթը 66 տրախմիտէն իպարէթ պիր ֆիեաթլա մէվզբի թէտավիւլէ չըգարըլըպ, մէճմու իսթիգրազ 25 սէնէ զարֆընտա թէտրիճէն թէսվիեէ իտիլէճէք տիր։

Տուեունու Եունանիեէնին յունիս գուբօնլարընը թէէտիեէ իչիւն, 11 միլեօն տրախմի թէտարիքի լազըմ օլուպ, իսթիգրազը վագը պունուն 9 միլեօնունու թէէմին իյլէտիկինտէն, միւթէպագը 2 միլեօնու, Պանգ Նասիօնալ թարաֆընտան իթա իտիլէճէք տիր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՄԻԻՏԻՐԻՆԻՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

Օսմանլը Պանգասընընը ըէսմի քիւչատը միւնասէպէթի իլէ, միւտիրի ուժուվիսի սրը Էտկար Վինսընթ թարաֆընտան, իյբատ օլունան նութգուն խիւլասասը տըր։

Էֆէնտիլէրիմ,

Պու կիւնքի իճթիմաքմըզտա հազըր պուլունմազ իւզրէ, թէնէզզիւլէն տաեիրէմիզի թէչրիֆ իթմէնիզտէն տօլայը սիզէ արզը թէչէքքիւր իթմէկի քէնտիմէ պիր վազիֆէ ատտ իթտիմ։ Պու կիւնքի կիւն ըէսմի քիւչատընը իճրա իթմէքտէ օլտուղումուզ տաեիրէնին, միւէսսէսատը ուժումիեէ միեանընտա պիր մէվզբի միւմթազ, վէ բայթախթը Սալթանաթը Սէնիեէնին էն ճէսիմ էպնիեէսի միեանընտա միսլի պուլունմազ պիր պինա եէրինի թուութաճաղընը իւմիտ իտէրիմ։ Էպնիեէ միյարը Մ. Վալօրինին պիհագգը իյֆայի վազիֆէ իյլէմէսինտէն նաչի քէնտիսինէ պէեանը թէչէքքիւր իթմէքլիկիմիզ, պիր մահզուզիեէթի մախսուսսէ տիր։

Պիր տէվլէթի մուազզամ նամընա իճրայի մուամէլէ իթմէքտէ պուլունան պիր պանգանընն, մէնսուպ օլտուղու տէվլէթին նամ ու շանընա միւթէնասիպ պիր տաեիրէսի պուլունմասը էլզէմ օլտուղունու, չօգտան պէրու հիսս իյլէմիշ իտիք։

Պունտան պաշգա խալգ իլէ օլան մուամէլաթըմըզ իչիւն տաեիրէյի սապըգամըզ քեաֆի օլմատըզը կիպի, մուամէլաթը մէզքիւրէ կիւնտէն կիւնէ արթըզընտան, իհթիեաճաթը ամմէեէ մուվաֆիզ պիր տաեիրէ պուլունմասը իյճապ իտէեօր իտի։ Պիր թազբմ հիսապաթ վէ ճէտվէլլէր արզ իլէ սապրընընզը թիւքէթմէք արզուսունտա տէկիլիմ, չու գատար տիեէպիլիրիմ քի, 1889 սէնէսինտէ մուամէլաթը եէվմիեէմիզ 89 պին լիրաեա պալիզ օլուրքէն, մուամէլաթը մէզքիւրէ 1891 սէնէսինտէ 169 պին լիրաեա պալիզ օլմուշ տուր։ Պու հալ մուամէլաթըմըզըն էհէմմիեէթինի լիսանը հալ իլէ կէօսթէրտիկի ճիհէթլէ, ֆազլա սէօզ սէօյլէմէքտէն սարֆը նազար իտէրիմ։

Համտ օլսուն մէմլէքէթիմիզտէ միւզաեէգայի մալիեէ օլմագ չէօյլէ տուրսուն, էվրօբանընն զըպթէ իտէճէկի տէրճեէտե ահվալը մալիեէմիզ քէսպի իսլահ իթմիշ տիր։ Մէմալիքի Օսմանիեէտէ, էլեէվմ 2,000 քիլօմէթրօ թուլինտէ տէմիր եօլլարը իշլէտիլմէքտէ վէ 1,500 քիլօմէթրօ ուզունլուզունտա խաթթլար տախի տերտէսթի ինշա պուլունմագտա տըր։ Պու թէրագգըեաթընն կիթկիտէ արթաճաղընտա շիպհէ եօգ տուր։

Հիսապա պիր աթֆը նազար իտէլիմ, 1882 սէնէսինտէ հիւքիւմէթի Սէնիեէնին տուեունու խարիճիեէ վէ տախիլիեէյի մունթազամէ վէ զայրի մունթազամէսի, 13½ միլեօն լիրաեա պալիզ օլտուղու հալտէ, տուեունու մէզքիւրէ 1892 սէնէսինտէ 122 միլեօն լիրաեա թէնզիլ իտիլմիշ տիր քի, 10 սէնէ զարֆընտա 12 միլեօն լիրատան իպարէթ պիր տէյն վէ եախօտ սէնէվի 1,200,000 լիրա թէսվիեէ օլունմուշ տիմէք տիր։ Էվրօբատա հա՞նկի հիւքիւմէթ պէօյլէ պիր չէեէ մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

Էֆէնտիլէրիմ, Պանգը Օսմանի իտարէսիյլէ պէրապէր եէքավազ օլարագ «Բատիչահըմ չօգ եաշա» տուալի վաթիմալտէն տիր, տէկի՞լ մի, սէօյլէեինիզ։

— Իսթիհզա՞ մը իտիեօրսուն – տէտի Նիգօլա Պիւթէն տէհչէթլի պիր սուրէթտէ։

— Էլպէթթէ եա՛, պիչարէ արգատաչլարըմ տախի հաեաթտա օլսա իպիլէր, պէնիմ կիպի սէնինլէ էյլէնէճէքլէր իտի։

— Էաքին սէն պի՞լմէեօրմուսուն քի, Մ. Ֆէրօ...։

— Հէր չէյի պիլիրիմ, վէ հաթթա չիմտի սիզին պիլմէտիկինիզի տախի պիլիրիմ, օտա շու տուր քի, Մ. Ֆէրօ էսկի սէնաաթընը կէօեա քէյֆի օլարագ իճրաեէ պաշլամըշ օլմաղնա, էկէր քէնտիսինէ վագըթ վիրիր իսէք, հէր իքիմիզտէ թահթը թէվզըֆէ ալընաճաղըզ։

Նիգօլա Պիւթէն թէքքար ալընընը սիլտի։

— Շունու տախի հիսապ իտինիզ – տէտի իսթիեար – քի, էկէր իսթէր իսէնիզ, պէն եալընըզտա սիզին նէֆրէթթիտիկինիզ իչի տէրէօհտէ իտէպիլիրիմ։

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն։

— Սիզ եէկէնինի իւզէրինիզէ ալընըզ, պէնտէ ամուճասընը։

— Լաքին նիգաեէթ – տէտի Նիգօլա Պիւթէն – իշին պու գատար գօլայ օլմասընը զանն իտէ՞միսինիզ։

— Էվվէթ, պիր գունա տիմէք գատար գօլայ տըր։

— Իյզահ իյլէ պագալըմ։

— Լա Բուլարտիէրտէ եարըմ կիւն կէչիրիպ, բլանլարըմը հազըրլատըմ։

— Բէք ալէա։

— Մ. Ֆէրօ աշաղըքի գաթտա տաեիրէյի մախսուսսէսինտէ էաթմագտա տըր, մէզքիւր տաեիրէեէ վէքէ եէմէք օտասընտան կիրիլիր։

— Էյ եէկէնի։

— Եէկէնի իլէ գաթտա ուզուն պիր կէչիտին նիհաեէթինտէ եաթմագտա տըր։

— Խըտմէթքեարլարը՞։

— Էվտէ եալընըզ պիր խըտմէթճի զարը օլուպ, օտա սաղըր տըր վէ եօզարըտա թաման արասընտա եաթար, պագըսըտա չիֆթլիքտէ վէ եա միւշթէմիլաթընտա ուեուրլար։

— Ֆագաթ էվէ նաՀըլ կիրմէլի՞ տիր։

(Ցեղմ)

ՄԻԼԼԷՆԷՎԻԷ

ՄՕՐԻՍ ԱՏԱՍԸՆՏԱ ԳԱՍԸԲԿԱ

Պաղը մուհիթի Հինտիտէ (Հեդկաց Ովկիանոս) քեային օլուպ, Ինկիլթերրանընն թահթը իտարէսինտէ պուլունան Մօրիս ատասընտա, ալաֆր։ ապրիլին 29ունեաու կիւնիւ զաեէթ շիտտէթլի վէ տէհչէթլի պիր գասըրկա վուգու պուլմուշ օլտուղու եազըլմըշ իտի։

Պու պապտէ ճէզիրէյի մէզքիւրէտէն Եվրօբա զազէթալարընա վիրիլէն մալիմաթա նազարէն, գասըրկանընն իպթիտայի զուհուրինտէ, միզանիլհավա (պարօմէթր) պիրտէն պիրէ ֆէվգէլատէ ինէրէք, բիւզկեարընն սիւրաթը պիր սաաթտա 120 միլի պուլմուշ տուր։

Ճէզիրէնին հէր ճիհէթինտէ վուգու պուլան խասարաթ ֆէվգէլատէ օլուպ, Բօր Լուի չէհրինին սիւլսիւ քեամիլէն խասարատտէ օլարագ, մէքթէպ իլէ 24 պէօեիւք քիւչիւք-քիլիսէ վէ պիր չօգ չէքէր ֆապրիգալարը քեամիլէն խարաբ օլտուղու կիպի, էհալիտէն 600 քիչի տախի վէֆաթ իթմիշ, վէ տիկեր եէրլէրտէքի վէֆինաթ իսէ, 300 է պալիզ օլմուշ տուր։ Մէճրուհլարընն մըգտարը պինտէն իպարէթ պուլունուեօր։

Պունտան պաշգա, մահսուսլաթ նըսֆ նըսֆա ժաճվ օլտուղու կիպի, պինլէրճէ էհալի տախի մէնքէնսիզ, վէ աճ վէ պիիլաճ գալմըշ օլտուգլարընտան, քէնտիլէրինէ սէրիան իեանէյի նագտիեէ եէթիշտիրիլմէեէճէք օլուր իսէ, արաբարընտա խասթալըգ զուհուրի տախի մէյհուզ տուր։

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱ ՎԷ ՄԻՍԹԷՄԼԻՔԵԱԹԸ

Ինկիլթերրա իլէ միսթէմլիքեաթը Էհալիսինին Հրդ տարը, 1891 սէնէսինտէ 342 միլեօն 36,000 քիլիեէ պալիղ օլմուշ տուր քի, պունլարտան 37 միլեօն 888 պինի նէֆսի Ինկիլթերրատա, 284 միլեօն 652 000ի Հինտիսթանտաքի Ինկիլիզ միւցթէմիլիքեաթընտա, վէ 20,063ի տախի միսթէմլիքեաթը սաիրէտէ տիր։ Ինկիլթերրանըն Դանատա վէ Զէնկէպար կիպի հագգը հիմաեէեէ մալիք պուլունտուղու մահէլլէր էհալիսի տախի պալէատէքի մրգ տարա զամմ օլունուր իսէ, մէճմուու 378 միլեօն 726,000 նուֆուսա չրդար։

Ինկիլթերրա վէ միսթէմլիքեաթընըն մէսահաեի սաթհիեէսի 29 միլեօն 706,628 քիլոմ. միրբէպպա տըր։ Տէվլէթի միւշարիլէյհանըն վարիտաթը սէնէվիեէսի 5 միլեար 78 միլեօն, մէսարիֆաթը 4 միլեար 25 միլեօն, վէ տուեունու ումումիեէսի իսէ 28 միլեար ֆրտը։

ՇԻԳԱԿՕ ՍԷՐԿԻՍԻ

1893 սէնէսինտէ Ամերիգատա քեաեին Շիգակօտա, պիր ումումի սերկի քիշատ օլունարագ, մէզքիւր սերկիտէ պիր չօգ աճաեիպ վէ զարաեիպ թէշհիր օլունաճաղը մալիւմ տիր։

Ալընան մալիւմաթա կէօրէ, պու սերկիեի զիեարէթ իտեճէք օլանլար, օրատա օլտուգճա ճէսիմ պիր տաղ կէօրէճէքլէր տիր։ Պու տաղ պիր մրգ տար թօրրագտան միւթէշէքքիլ ատի պիր թէրէ զանն օլունմաքտա, սատէթա պիր տաղ օլաճաղը թէէմին իտիրմէքտէ տիր։

Պու տաղ էվվէլա Էյֆէլ գուլէսինին տէօրթ ճէսիմ սեաղընը ինշաաթընա պէնզէր տէմիր չուպուգլարլա ինշա գէրլընտրգտան սոնրա, գուպպէվարի տէմիրտէն հաբբլմրշ մէկատա իլէ գաբանարագ, վէ պատէհու իւզէրինէ թօբրագ տէօքիւլէրէք թապիի պիր տաղա պէնզէտիլիպ, պաղը մահէլլէրինտէ տախի գաեալար վէ թաշ չրգընթրլարը վաղ օլունաճագ տըր։ Պու տաղընը սրճագ իգլիմէրատէքի տաղլար միսիլու, չրպլագ վէ նէպաթաթան մահրում պիր տաղ օլմասը արզու իտիլմէտիկի ճիհէթլէ, իւզէրինտէ պիր թագըմ չաերբլար, պաղչէլէր վիճուտէ կէթիրիլէճէք, վէ թէրէտէն էթէքլէրինէ գատար էլէքթրիգ իլէ իշլեր պիր տէ չրմէնտրֆէր ինշա իտիլէճէք տիր։ Ամերիգալրլար պու եաբմա տաղընը տէրուենինի պօշ պիր հալտէ պրրագմաեբզ, պաղը պէօհիւք տաղլարընը ալթընտա պուլունան ճէսիմ մաղարալարա միւշա պիհ պիր թազըմ մաղազալար վիճուտէ կէթիրիլէճէք իմիշ։

Պու սէրկինին ինշաաթը սիւրաթլէ իլէրլէմէքտէ օլտուղունա տէլալէթ իտէն տէվալտէն տիր քի, սէնաեի վէ մաքինա տաեիրէլէրի միսթէնա օլարագ, սէրկինին տէվաեիրի սաեիրէսի աղ միւտտէթ զարֆընտա խարիճէն իւմալ օլունմուշ, վէ ապրիլտէ պաղչէսի ումումա քիշատ օլունարագ նուֆուս պաշընա 25 սանթիմ իճրէթի տուխունլիեէ ալընմագտա պուլունմուշ տուր։ Եէրլի վէ էճնէպի պինլէրճէ խալգ մէզքիւր պաղչէեի սէյր ու թէմաշա իմմէքտէ տիրլէր։

Սէրկինին տէրուենինտէ վիճուտէ կէթիրիլէն սէնաեի կէօլէ պինլէրճէ կիւլ աղաճը տիքիլէրէք, կէօլէ պու սուրէթլէ պիր զիյնէթի տիլքիշա տահա իլա վէ գըլընմըշ տըր։

ՂԱԵԷՊ ԶԷՆԿԻՆ ՊԻՐ ԱՏԷՄ

Վիէննա զազէթալարընտա կէօրիլտիկի իւզրէ, Մաճարիսթանըն էն մէշհուր զէնկինլէրինտէն օլուպ, ախիրէն Վէրսբիրէմշէհրինտէ վէֆաթ իմիշ օլան Մ. Ֆօն Ֆրիսթատէր, վէֆաթընտան պիր գաչ կիւն մուգատտէմ Վիէննա մէարիֆի նէզարէթինէ պիր միլեօն ֆիօրին կէօնտէրէրէք, մէարիֆի ումումիեէ իչինն սարֆընը ըճճա իյլէմիշ տիր։

Միսթէվէֆֆայի միւմայլէյհին օղլու պունտան չէնտ սէնէ մուգատտէմ, բէք պէօեիւք մէսարիֆի իհսթիեար իլէ, պէօեիւք պօրճլարա տիւչար օլտուղու զէման, մաեէթինէ թաեէն իտիլէն միւրէպպիլէրտէն պիրիսի, չօճուղուն պու պօրճլարընընէ մրգ տարա գատար պալիղ օլմասընա միսաատէ իյլէտիկինի բէտէրինտէն սօրտուղու զէման, ֆէվգէլճատա զէնկին օլան պու պապա, «օղլումուն պիր միլեօն ֆիօրինէ գատար պօրճլանմասընա միսաատէ իտիեօրում» ճէվապընը վիրմիշ տիր։

ՏԻՆՆԵԱՆԸՆ ԷՆ ՃԷՍԻՄ ՍԷՖԱԵԻՆԻ

Քիւրրէյի արզընը իւզէրինտէքի միսիթէլիֆ մէմալիքի պահրիեէլէրինտէ 3,000 տէն 3,500 թօնէլաթօ իսթիսպընա գատար 310 վէ 3,500տէն 4,000 թօնէլաթօլուղա տէկին 189 վէ 6,000 թօնէլաթօեա գատար տախի 236 կէմի պուլունմագտա տըր։

Պունլարտան 6,000տէն 7,000 թօնէլաթօլուղա գատար օլան մրգ տարը 15, 7,000տէն 8 000 թօնէլաթօեա գատար 8, 8,000տէն 9,000 թօնէլաթօեա գատար 6, 9,000տէն 10,000 թօնէլաթօեա գատար 2, վէ 10 000տէն 11,000 թօնէլաթօեա գատար 2 գըլթա տըր։

Տիւնեանընէն էն ճէսիմ սէֆաեինինտէն օլան սոնրաքի պու 4 ատէտ սէֆինէ Ինկիլթերրանըն տըր քի, պունլարտան «Սիթի օվ Բարի» վէ «Սիթի օվ Նիւ-Եօրգ» նամլարընտաքի 10 499 թօնէլաթօ իսթիապընտա, վէ տիկէր իլքիսի ատ «Մէճէսթի» վէ «Թէլթօնի» նամլարընյա եատ օլունմագտա տըրլար քի, պունլար տա 9,861 վէ 9,686 թօնէլաթօլուգ տուրլար։

Էդճիմվէ 8,874 թօնէլաթօլուգ «Ֆօրսթ Պիզմարգ» նամընտա պիր Ալման կէմիսի իլէ, 8,863 թօնէլաթօլուգ «Թուր-Բէն» նամ Ֆրանսըզ հարպ սէֆինէսի տախի պունլար միեանընտա տըր։

Պունլարտան մաատա, Ֆրանսըզ, Ալման, Ինկիլիզ պանտէրալարընյա սէյր ու սէֆէր իտէր Նօրմանեա, Գօլամպրա, Պուրկօնեա, Կասգօնեա նամ սէֆինէլէր վար տըր քի, պունլարտա տիւնեանընէն էն պիւեիւք սէֆաեինինտէն ատտ օլունուրլար։

Մ. ԻՆՕՏԻ

Էն պէօեիւք մէսաեիլի հիսապիեէեի տէֆաթէն հալլ իտէպիլէճէք տէրէճէտէ պիր մէզիյէթի մախսուսէեի հաեիզ պուլունան, վէ Ֆրանսա ագատէմիասը ազասընտան պաղը զէվաթ հուզուրունտա պու եօլտա սօրուլան սիւալլէրէ տէր հալ ճէվապ վիրէրէք, հէր քէսի հայրէթատէ պըրագ մրշ օլան Մ. Ինօտի, ախիրէն Պրիւքսէլէ կիտէրէք, «Էնտէբանտանս Պէլժ» զազէթասը հէյէթի թահրիրիեէսիյլէ կէօրիւշմիւշ տիր։

Պու էանատէ մէզքիւր զազէթա մուհարրիրլէրինտէն պիր զաթ, միսմիլէյ, հէ պիր չօգ սիւալլէր սօրտուղու կիպի 63 սէնէտէն պէրու նէշր իտիլմէքտէ պուլունան «Էնտէբանտանս Պէլժ» զազէթասընըն կիւնատ 24 սիւթուն, հէր սիւթունտէ 180 սաթրը, վէ հէր սաթրատա 42 հարֆ հիսապը.լա, չիմտիեէ գատար չրգան նիւսխէլէրին նէ գատար հարֆը հավի պուլունտուղունու սօրմասը իւզէրինէ, Մ. Ինօտի 9 սանիեէ գատար տիւչիւնտիւքտէն սօնրա տէրհալ ճէվապը մաթլուպու իթաեէ միսարաաթլէ, «Էնտէբանտանս Պէլժ» զազէթասընընը 63 սէնէ զարֆընտա նէշր օլունան նիւսխէլէրինտէ 4 միլեար 115 միլեօն 59,200 հարֆ մէվճուտ օլտուղունու պէեան իթմիշ տիր։

Մ. Ինօտի պատէհու մէզքիւր զազէթա մուհարրիրլէրինտէն տիկէր պիր զաթընը գաչ եաշընտա պուլունտուղունու սօրտուգտան սօնրա, տէօրթ սանիեէ տիւշիւնտէրէք, մուհարրիրի միսմիլէյհին սինին նէ գատար տաղ ըգա վէ սանիեէեէ պալիղ օլտուղունու տէրմիեան իլէ պէրաբէր, թարիխի վէլատէթի հաֆթանընն հանկը կիւնինէ իտապէթ էյլէմիկինի տէ թաեէն իմիշ տիր։

ՃԱՆԻԻ ՄԻՇՀՈՒՐ ՏԻՄԻՆԿ

Ավսթրալիատան Լօնտրա զազէթալարընա չէքիլէն թէլէկրաֆլարտա պէեան օլունտուղունա կէօրէ, իտամ ճէզասընա մահքիւմ օլան ճանիի մէշհուր Տիմինկ, էշեասը իլէ, եազմագտա օլտուղու թէրճէմէյի հալինի, ավօգաթը օլան Մ. Լաեէլէ թէրք, վէ վասիեէթնամէսի ահքեամընընը իճրասընը, միսմիլէյհէ հէվալէ իթմիշ տիր։ Տիմինկ վասիեէթնամէսինտէ, թէրճէմէյի հալինին նէշրինտէն, վէ էշեասընընը էսմանը հասրլէսինտէն 10տա պիրինին, էն սօն տէֆա քէնտիսի իլէ թէզէվվիճ իթմէք իւզրէ օլտուղու Միս Ռօնֆէլ նամ գրզա վիրիլմէսինի թավսիեէ իթմիշտիր։ Ֆէնտիսինին ալէյհինէ մուհաքէմէեէ կիրիշմէմիշ օլան իւչ տօգթօրա տախի պիր մրգ տարը մուաեէնէ մէպլաղ վիրիլմէսինի թավսիեէ իյլէմիշ տիր։

Տիմինկին ավօգաթը պիր արզուհալ վիրիպ, աֆվը իսթիրհամը իչին Լօնտրաեա կէօնտէրտիկի թահրիրաթը մահէլլինէ վիւսուլինէ գատար, մերգուժուն իտամը պիր հաֆթա թէէխիր օլունմասընը թալէպ իթմիշ իսէ տէ, իսթիտայի մէզքիւր գատպուլ օլունմամըշ տըր։ Լօնտրատա Վիլսըն վէ Ուէլլէյս նամ ավօգաթլարա կէօնտէրիլէն սալիֆիւզիքը թահրիրաթտա, Տիմինկին ճէզասը թաատիլ օլունմադ իւզրէ, սէրիէն Դրալլիցանընը մէճլիսի մախսուսունա պիր իսթիտա թագտիմ օլունմասը սիբարըշ իտիլմիշ տիր։

Տիմինկին պարօն Սէվանսթօն իւնվանընը ալարագ, սօն տէֆա թէզվիճ իթմէք իսթէտիկի Միս Օնսֆէլէ, 14 մարտ թարիխիյլէ եազմըշ օլտուղու պիր մէքթուպ տախի նէշր օլունմուշ տուր։ Մէրգումպիր ճինահէթատէն տօլաեը թէվգըֆ օլունտուղունու նիշանլըսընա իխպար իլէ պէրաբէր, սէրիէն թէպրիեեի զիմմէթ իտէպիլմէք իւմիտինտէ պու-

ՆԷՐԻՄԱ

ՀԵՂԻՆԱԿ Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

ՄԱՍՆ ՀԻՆԳԵՐՐՈՐԴ

— Հապա դու և օգնականդ ո՞ւր պիտի թագչիք։

— Օհ մեզ համար հոգ չէ, մացառներուն մէջ կը պահուինք։

— Լաւ, հիմայ զիս այդ ըսած խուցդ առաջնորդէ, և ըսէ միւսին թէ, երբոր գալու ըլլան, զիրենք քէօչկն առաջնորդելէ յետոյ գայ ինձ իմաց տայ

Սալար Նէրիման յիշեալ խուցը առաջնորդելէ յետոյ, Թէօֆիլին և Սպիրօյին քով վերադարձաւ։

— Սհ եկա՞ր ըսաւ, մենք ալ ընկերոջս հետ ձանձրանալ կըսկսէինք, իշխանուհին եկե՞ր էր։

— Ատ կը գտնուի, հիմայ ինձ մտիկ ըրէ, երբ որ մեր մարդիկը գան, մենք ընկերոջդ հետ պիտի պահուինք, նախ և առաջ սա սուլիչն ու նամակն առ ասոնք որ ատեն գործածելիքդ գիտես։

— Այո գիտեմ։

— Երբ որ գան, նաւամատոյցին վրայ գիմաւորելով զիրենք, քէօշկը կառաջնորդես։

— Նզովից արմատ, եթէ ճտիկը բրթի՛, շատ պիտի ցաւիմ զայն ես անձամբ սղոցելուս համար։

— Զիս մտիկ ըրէ, յետոյ ետ դառնալով գործաւորաց տաղաւարին ծայրի խուցը գտնուող իշխանուհոյն պիտի իմացնես գալուստնին։

— Այդ դիւրին է, յետոյ ինչ պիտի ընեմ։

— Յետոյ ընելիքդ գիտես արդէն, իշխանուհին եթէ ուրիշ հրաման մը տայ, պէտք է կատարես։

— Հարկաւ, հիմայ ներեցէք որ ձեզի բան մը ըսեմ, այս երկրորդ գործին համար անշուշտ իշխանուհին զատ բան մը պիտի վճարէ։

— Ձեր ուզածէն աւելին պիտի վճարէ, կրնամ ըսել թէ այս գործը լմնցուցէն վերջը դուք երկուքդ, ալ բանի մը պէտք չը պիտի ունենաք։

Սիկարեանը Հնդիկին «դուք երկուքդ ալ բանի մը պէտք չը պիտի ունենաք» խօսքերուն թագուն միտքը չը հասկնալով, ինքզինքն արդէն միլիոնատէր համարիլ ըսկըսաւ։

— Հարցում մը ևս, եկողներն քանի հոգի են, և այն պարոն Հրանտ ըսածիդ նը-կարագիրն ըրէ որ սխալմունք մը չընեմ։

— Անկարելի է որ սխալիս, եկողներն երկու կին, երկու տղայ և երկու էրիկ մարդ են որուն մին ծեր մ'է, նամակը երիտասարդին պիտի տաս, արդէն պատուիրուած է որ շոգենաւին մարդոցմէ և ոչ մին դուրս պիտի ելնէ։

— Ահա այդ աղէկ, ըսել է որ խորտիկը եփուած պատրաստուած է, հիմայ կը մնայ ուտել միայն։

— Ուտելու ժամանակն ալ մօտեցաւ, ահաւասիկ Լէյտա զբօսանաւը կուգայ։

Թէօֆիլ ժամացոյցը նայելով ըսաւ։

— Ժամը ճիշդ հինգն է, դուք ընկերոջը հետ ձեր գործին գլուխը գացէք, արի Սպիրօ պարոնին հետ գնայ։

Սալար և Սպիրօ Թէօֆիլէն զատուելով, ցից ժայռին մօտ մացառներու մէջ պահուեցան։

Լէյտա զբօսանաւն կղզոյն առջև հասնելով, նաւաստիք անմիջապէս մակոյկն իջուցին, Հրանտ նաւապետ ժէրառն հրաւիրեց որ միասին կղզին ելնէ բայց նա շնորհակալութիւն յայտնելով մերժեց ուստի տղաքն Սիւզան, Մայր Աննա Սըր Մորթըն Հրանտ և ճօն մակոյկ նստելով կղզին ելան իսկ նաւաստիներն մակոյկով անմիջապէս շոգենաւ դարձան։

Թէօֆիլ գործաւորի զգեստներ հագած, այցելուները դիմաւորեց։

— Բարեկամ կերևի որ գործաւոր ես ըսաւ Հրանտ, բարեկամս անշուշտ նոր չէնք մը սկսել տուած է։

— Տէր իմ քէօշկին շինութիւնն դեռ նոր աւարտեցաւ։

— Սհ, քէօշկ մը շինել տուաւ։

— Այո տէր իմ, և հիմայ ձեր վսեմութիւնը անդ կը տանիմ որ տիկիններն քիչ մը հանգստանան։

Այսպէս խօսակցելով ծառուղիէն կը յառաջանային Հրանտ առաջին անգամն էր որ կղզին կայցելէր, ուստի բնականաբար չէր գիտեր կղզոյն վրայ եղած նորոգութիւններն։

— Ինչ գեղեցիկ ծառուղի կըսէր Սիւզան, երկկողմանի վայրի չագանակենիներն կարծես ամենքն ալ միևնոյն օրը անկուած են։

— Ինձ նայէ բարեկամ ըսաւ Հրանտ Թէօֆիլին, հոս ծերունի ձկնորս մը կար միթէ մեկնեցա՞ւ։

— Մինչ հոս է տէր իմ, կղզոյն հսկողութիւնը իրեն յանձնուած է, առաւօտուն գործի մը համար Թուզլա գնաց։

լունտուղունու տախի պէեան իթմիշ տիր։ Տիմինկ էնայի մուհաքէմէտ ֆամիլեասը էֆրատրնտա մէճնունլուգ պուլունուպ, վալիտէսինին թիմարխանէէ կիրմիշ օլտուղունու իտտիա իյլէմիշ ի-սէ տէ, պիրատէրի պու բիվաեէթինի քիւլլիէն թէքզիպ իյլէմիշ տիր։

ՄՕԶԱՅԻԳ

Երէկի Արեւելքի մէջ Մայիս 4 թուականաւ 4 հեռագրեր կարդացինք էջ-միածնի անցեալ Կաթողիկոսական ընտրութեան նկատմամբ, որոնք չորս Գանտիտաններու ընտրութիւնը կը ծանուցանէին, լուրը միջօրէի ժամը 12էն ըսկըսեալ տեւած էր մինչեւ ժամ 2·50յետ միջօրէի։

Կերեւի որ Արեւելքի խմբագրութիւնը այս խնդրոյն նկատմամբ ունեցած եռանդը չկրնալով սանձել, քաղաքական լուրերն ալ Կաթողիկոսական ընտրութեան լուրով համեւել սկսած է, որուն մէկ օրինակը երէկի Արեւելքէն քաղելով ասա կարտատպենք։

Ռուսական Նոտարդ

«Անցեալ հինգշաբթի ի Փեթերբուրգ տեղի ունեցաւ կիսովին զրահապատ երկու նոր թնդանօթակիրներու ի ծով իջեցումը, «Կրէմիաշի» և «Օթվաժնի» անուն, և նոյն օր կատարեցաւ ոկզբնաւորութիւնն մեծ չորս զրահաւորաց շինութեան, որք պիտի անուանին «Սեւաստափոլ» «Փոլթաւա» յանուանէ այն քաղաքին ուր ուշադրութեամբ դիտուած պէտք է ըլլայ Կանոնական վերջին ընտրութեան ելքն, «Բէդրոբաւլովսք» և «Սիսոյ Վէլէի»։

Արեւելք

Ժամանակ մը ո՞վ կրնար երեւակայել թէ՝ նորաշէն զրահաւորաց ի ծով իջուցման՝ Կաթողիկոսական վերջին չորս քանտիտաններու ընտրութիւնը խառնուի, և միատեղ պիտի սահին Խաղաղականին մէջ ծփալու։

Այսու հանդերձ, ըստ ոմանց՝ կիւսութեան արհեստն չը գիտցողներ, չը պիտի կարենան հասկնալ եղեր Արեւելքի այս նոր լեզուն, և ըստ մեզ՝ չը հասկընալնին աւելի՛ երջանկաւէթ ըլլալուն համոզուելու են։ Հ.

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Էտիրնէ վիլայէթի տէֆթէրտարը Ռէֆիզ պէյ հազրէթլէրինին մասը, 6,000 ղուրուշա իպլաղընա, իրատէեի Սէնիէէ շէրէֆսուզուր պուլրուլմուշ տուր։

Տիւն սապահ, Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իյլէմիշ օլան, Կուրճի գումրանեասընէն «Սագըզ» նամ վաբօրու եօլճուլարընտան, Ֆրանչիսգա նամընտա պիր գատընէն ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթտիկի զապըթաեա խապէր վիրիլմէսի իւզէրինէ, մէգքիւր վաբօրա կէօնտէրիլէն թապիպլէր թարաֆընտան իճրա իտիլէն մուահէնէտէն, միւսամիլէյին գալպ խասթալըզընտան վէֆաթ իթտիկի անլաշըլմաղլա, տէֆնինէ բուխսաթ վիրիլմիշ տիր։

Վաշինկթոն Օսմանը սէֆիրի օլուպ, Տէրսաատէթէ կէլմէք իչիւն միւսաատ ալմըշ օլան Մավրօեանի պէեէ, տէվլէթի Ալիէէ թարաֆընտան իշթիրաք իտիլճէք օլան Շիգակո ումումի սէրկիսի եադընտա քիւչատ օլունաճաղընտան, մաղհելի մէէմուրիէթինտէ գալմասը լիզումու իշար օլունմուշ տուր։

Պաղչէ Գաբուսունտա Էօմէր էֆէնտի խանը տիմէքլէ մասրուֆ խանտա, իճբրայի մուամէլէ իտէն Մ. Պագըն, Գալաթատա քեալին օտասընտան տիւն 24,000 ղր. սրբգաթ իտիլտիկի անլաշըլմարագ, զապըթաեա խսպարը քէյֆիէէթ իտիլմէքլէ, շիւպհէ իւզէրինէ Մ. Պաղընն խըտմէթքեարլարընտան, Իթալեալը Վիթալի իլէ Գարա հիսարը Մատթէոս խամինտէ իլի չախս թահթը թէվգըֆէ ալընմըշ իսկ տէ, Մ. Պագ մէրգումանտան պու պապտէ հիչ պիր շիւպհէսի օլմասըզընը վէ բարանըն մահֆուզ պուլունտուղու օտաեա, օտապաշը կիրիպ չըգտըզը ճիհէթլէ, իսրսըզին մէրգումի օլմասը լազըմ կէլէճէկինի պէեան իթմէսի իլէ, օտապաշը տախի թահթը թէվգիֆէ ալընարագ, թահգըգաթը լազըմէսինին իճրասընա Պէյօղլու զապըթասընճա տէվամ իտիրմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Տիւն Պէյօղլուքտէրէտէ իչկի ֆապրիգալարընին պիրինին խատէմէսինտէնեագօ նամ, շախս, բագը գազանընա տիւշէրէք, վիւճուտու իսբիրթօտան եանմըշ, վէ միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

ՍԱՐՍԱՓԻՑԵԼ

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1892 Մայիս 16, սաաթ 2½

Էսհ. Եւ. Միւպէյտտէյէ. սէրի 8

Տիւն ապահ գաբանոը	22 20½
Պու սապահ աչըլտը	22 20
Տիւն էն եիւքսէք ֆիեաթ	22 24
Տիւն էն աշաղը ֆիյաթ	22 20
Սէրի Ա. . . . Ի. Լ.	50 62
» Պ . . . . » »	28 25
» Ս . . . . » »	20 31
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	82 29
էն եիւքսէք ֆիեաթ	82 28
էն աշաղը ֆիեաթ	82 23
Թասֆիյէ	17 20
Շըմէնտըֆէր . . . . ֆր.	87 75
Օպլիկասիօն թրամ. գ. ֆր.	504
Իսթիլանճ 8 կիւնէ Լ. Օ.	325
» 1 այա »	650
Դօնսօլիտ ըէբօրու	
Օսմանիյէ » Ըէբօր	
Շըմէնտըֆէր » Տէբօր	
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ	
Իսթանպոլ պանգասը Ի. Լ.	4 35
Սօսիէթէ ժէնէրալ »	4 20
» Օթ. չանժ է վլէօր »	4 25
Գրէտիթ ժէնէրալ օթօմ. Լ. Օ.	7 38
Թրամվայ	5 72½
Ըէժի . . . . . գ.	16 14
ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ	
Իսթիգրազ 5% . . . . ֆր.	415
» 4% . . . . »	410
Պանգ նասիօնալ . . . . »	420
Լօրիօմ . . . . . »	105
ԱԳՃԷ ՖԻՆԱԹԼԱՐԸ	
Օսմ. միր. 100 ղր. տան Ղր. ֆր.	
Սիմ մէճիտիյէ	108 3
Մէթալիք	97 30
Պէլիք	102
Ալթըրգ	102 20
Ինկիլիզ լիրասը	110 9
Ֆրանսըզ »	87 22
Բօլ	89 30
Գարպօն գաեիմէսի . . .	8 60
ԳԱՄՊԻՕ	
Լօնտրա	110
Փարիս	22 90
Ֆրանգ	
Ֆիորէն	10 82½
Մարգ	

ՏՕԳԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Թէտավիի խուսուսի, իլլէթի էֆրէնճիեէ, վէ ալէաթը թէնասիւլիէեէ տաեիր։ Գալաթատա քէօբրիւ պաշը, Նիւմէրօ 5։

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ

ՊԵՏՐՈՍ ԷՖԷՆՏԻ ԳԱՍԱՊԵԱՆ

Գասապեան էֆ. բէք գօլայլըգ վէ մէհարէթ իւզրէ տիշ չէքմէքտէ, չիւրիւք տիշլէրի սօլտուրմագտա, վէ կէրէք թէքմիլ օլարագ, վէ կէրէք պիր գաշ բարչատան իպարէթ օլտուղու հալտէ, վէ հաթթա պաղը տիշլէրին քէօքլէրի չըգմամըշ պուլունտուղու թադտիրտէ, կիւզել կիւզել տիշլէր եարըպ վազ իթմէքտէ, վէ սալանմաեա պաշլաեան տիշլէրի գավիլէշտիրմէքտէ, վէ տիշ աղրըլարընը վէ նէֆէս գօգուլարընը քէսմէքտէ տիր։

Էֆէնտիի միւսամիլէյի Իսթանպօլտա Բարմագ գաբուտա Պալմումճուլարտա վագը Շաքիր էֆ. խանընտա 1 Նիւմէրօյու սատատա պուլունարագ, միւրաճաաթ իտիլէն զաթլարը մէճմուն իտէճէկլին բլան էտը պէեան իյլէմէքտէ տիր։

ԼԷԳՕԼՕՄԻ ԷՆԹԷՐՆԱՍԻՕՆԱԼ

L'Economie Internationale

Թէէմին օլունմուշ սէրմաեէսի

5,000,000 Ֆրանգ։

Էմրի թէսարրուֆա բիաեէթտէն նէ տէրէճէ իսթիֆատէ օլունապիլէճէկի թարիֆտէն միւսթաղնի օլուպ, աքսի հալինտէ կիւճ հալ իլէ թէսարիք իտիլէն սէրվէթ ու սէրմաեէ պէր հավա օլուր։ Վագաա ճիւզի պիր ֆէտաքեարլըգ իլէ սէրմաեէ վէ սէրվէթ թէտարիքի տախի միւշքիլ օլտուղու կիպի, իշթէ Լէգօլօմ էնթէրնասիօնալ շիրքէթի Բարիզտէ Ֆրանսա տէվլէթի թահթը հըմաեէսինտէ թէշքիլ օլունմուշ օլուպ, պիր խայլի վագըթտան պէրու Տէրսաատէթտէ իճրայի մուամէլէ իթմէքտէ օլտուղունտան, ապօնէլէրինտէն կէօրտիկիւ բաղէթ իւզէրինէ, գումբանեա պու տէֆա պիր խըտմէթ տահա իյֆա իշիւն 600,000, 60,000, 6000 վէ դայրիհիմ Ֆրանգ գազանն Օսմանը շըմէնտըֆէր թահվիլաթընընն 1 Նիւմէրօսու իլէ, էգօնօմի էնթէրնասիօնալը 10 Նիւմէրօսունա հիսէտտար իտէր։

ՖՈՒՐՈՒԹՏԱՆ ԻՍԹԻՖԱՏԷ

Բաղպէթլու էհալի պաղը մուզիրը բիեանգօլարտան կէրի չէքիլիպ, պէօյէ միւհիմմ պիր գումբանեա իլէ ադտը մուգավէլէ վէ թէէմինի իսթիգպալ իտէպիլիր։

Ապօնէ հազըլմագ վէ թաշրալարճա ճէնդ օլմագ վէ տահա մուֆասսալ մալիւմաթ ալմագ իսթէէնէլէրին, Սիրքէճիտէ կիւլպէնք խանընտա 26 վէ 27 Ն. մաղազալարտա, գումբանեանընն վէքիլի մութլագը օլան Բ. Շէհիրլեան էֆ. վէ եախսոտ ումումի միւֆէթիշի պուլունան Ա. Ահարոնեան էֆ. եէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

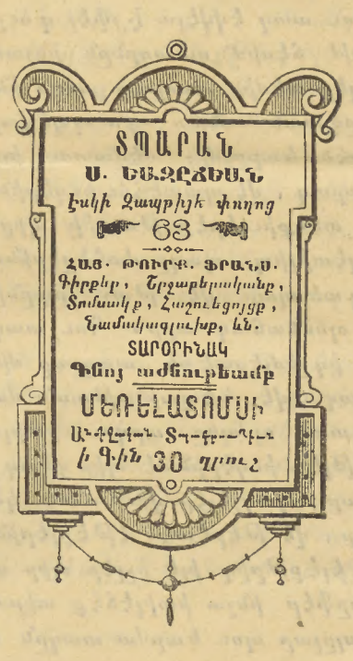

— Հապա նաւակը հոս էր։

Հէնը առանց չուարելու պատասխանեց։

— Հիմայ ուրիշ նոր նաւակ մը առաւ։

Այս միջոցին քէօչկն հասան. ի տես այս քէօչկին, Հրանտ իւր զարմացումը չը կրնցաւ զսպել, ուր տասն օրուան մէջ ինչպէս կառուցուէր էր այդ քէօչկը։

— Շիտակը ըսաւ Սիւզան, բարեկամդ վերջին աստիճան ճաշակի տէր անձ մ'է եղեր։

Թէօֆիլ այցելուներն անդ թողլով Նէրիմայի գտնուած խուցը վերադարձաւ և իմացուց որ սպասուած մարդիկը եկած են։

— Ուր կը գտնուին հարցուց։

— Ձեր հրամանին համեմատ քէօչկը տարի։

— Շատ լաւ. հիմայ գնայ նամակը տուր և վերջէն ինչ ընելիքդ արդէն գիտես։

— Այո իշխանուհիս, երբ այն պարոնը ձեզ մօտենայ չչակը պիտի սուլեմ։

Քէօչկը գտնուողներուն, պարպուած տեսարանը այն ասպիճան հմայիչ էր որ ամենքն ալ գրեթէ հրապուրուեցան։

— Ցիրաւի կըսէր Սըր Մորթը, Պոլիս աշխարհի բոլոր մայրաքաղաքներուն թագուհին է։

Մայր Աննա անգամ տեսարանին գեղեցկութեան յափշտակուելով, պահ մը գուլպա հիւսելէ դադրած էր։

Ահա նոյն միջոցին Թէօֆիլ ներկայանալով Նէրիմայի նամակը Հրանտայ յանձնեց։

— Որմէ՞ է այս նամակը հարցուց Հրանտ վերջին աստիճան զարմացած։

— Կարդացէք և պիտի հասկնաք ըսաւ Թէօֆիլ ժպտելով։

— Բարեկամիդ կողմանէ խաղ մը ըլլալու է ըսաւ Սիւզան։

Հրանտ նամակին պահարանը խզեց և առաջին տողերը կարդալուն, զարմանքը կրկնապատկեցաւ։

— Ցիրաւի անակնկալ է այս ըսաւ Հրանտ, նամակը քեզ յանձնողն հո՞ս է հարցուց Թէօֆիլին։

— Այո տէր իմ։

— Երկու վայրկեանէն կը վերադառնամ ըսելով, Թէօֆիլին հետ քէօչկէն մեկնեցաւ։

— Ով կրնայ ըլլալ եկողն ըսաւ Մայր Աննա։

— Անշուշտ պարոն Հրանտին վերադառնալուն պիտի իմանանք ըսաւ Սըր Մորթը։

Հրանտ Թէօֆիլին հետ ծառուղին անցնելով գործաւորաց տաղաւարին առջև սեւասգօղ կին մը տեսաւ և սիրաը սեղմուեցաւ։

Նէրիմա երեսի քօղ վեր առաւ, Հրանտ զայն ճանչնալով ըսաւ։

— Դուք հո՞ս, տիկին . . .

— Ոհ ներէ իմս Հրանտ, առանց վերջին մնաս բարով մը ըսելու չը կրցի մեկնիլ . . .

Այս միջոցին սուլիչի սուր ձայն մը լսուեցաւ, որուն յաջորդեց փլումի ահարկու դղրդիւն մը։

Հրանտ բոլորովին այլայլած։

— Ինչ կը նշանակէ այս գոչեց։

— Ձեմ գիտեր, կարելի է կղզոյն մէկ սարը փլած է . . .

— Կը նշանակէ թէ գոչեց ետևնուն որոտալիր ձայն մը, այդ ապիրատ կինը ձեզ դէմ թակարդ լարած է։

Երկուքը մէկանց ընդոստ ետևնին դարձան Նէրիմա գոյնը նետած դէպի ետի երթալով ահռելի ձայն մը հանեց։

— Իշխանազուն. Մաթիաս կակազեց Հրանտ։

— Ուր են տղաքը գոչեց Մաթիաս։

— Ուր են օրիորդ Սիւզան Սըր Մորթը հարցուց իշխանազունը։

Երեք պրահմոններն իքթիեալական Նէրիման ձերբակալելով ձեռներն ետին կապեցին։

— Եկէք ըսաւ Հրանտ Մաթիասայ և իշխանազունին, մերոնք հոս մօտը քէօչկի մը մէջ նստած են։

Մաթիաս և իշխանազունը Հրանտին հետեւելով դէպի քէօչկն սկսան յառաջանալ, հազիւ կէս ճանբան հասած էին գետին չըրջած դիակ մը տեսան։

— Մեռած մարդ մը ըսաւ Մաթիաս։

— Աստուած իմ գոչեց Հրանտ, դեռ քիչ մը առաջ նամակը բերող գործաւորն է։

— Ինչ նամակ հարցուց իշխանազունը։

Հրանտայ միտքը սոսկալի կասկած մը ծագելով ըսաւ։

— Օն բարեկամք չուտ քէօչկը վազենք։

Երեք բարեկամներ դէպի քէօչկին վայրը վազցան քէօչկին հետքն անգամ չիկար ժայռերու կոյտ մը փոքրիկ ծովախորշը բոլորովին գոցեր էր, Հրանտ գլխու պըտոյտ մը զգաց, աչքերը խաւարեցաւ, ոտներն կթոտեցան և վար չիյնալու համար ծառի մը բունին կռթնեցաւ։

— Ինչ եղար բարեկամ հարցուց իշխանազունը։

— Ամենքն ալ կորան կակազեց, այս փլատակներուն տակը մնացին . . .

Ի լուր այս յայտնութեան Մաթիաս քիչ մնաց խելքը կորսնցուներ։

— Եկէք բարեկամք, վերջին գործ մը ունինք կատարելիք, զոհերուն վրէժը լուծել կը պարտինք ըսաւ իշխանազունը։

— Օհ այո գոչեց Հրանտ, վրէժ, պիտի սպաննեմ զայն։

Հոս բացատրենք ընթերցողաց թէ Հրանտին մեկնումէն յետոյ, ինչ անցեր էր քէօչկին մէջ։

(Շարունակ.)